

Väntetider längre än vårdgarantin inom den planerade specialistvården, maj 2024

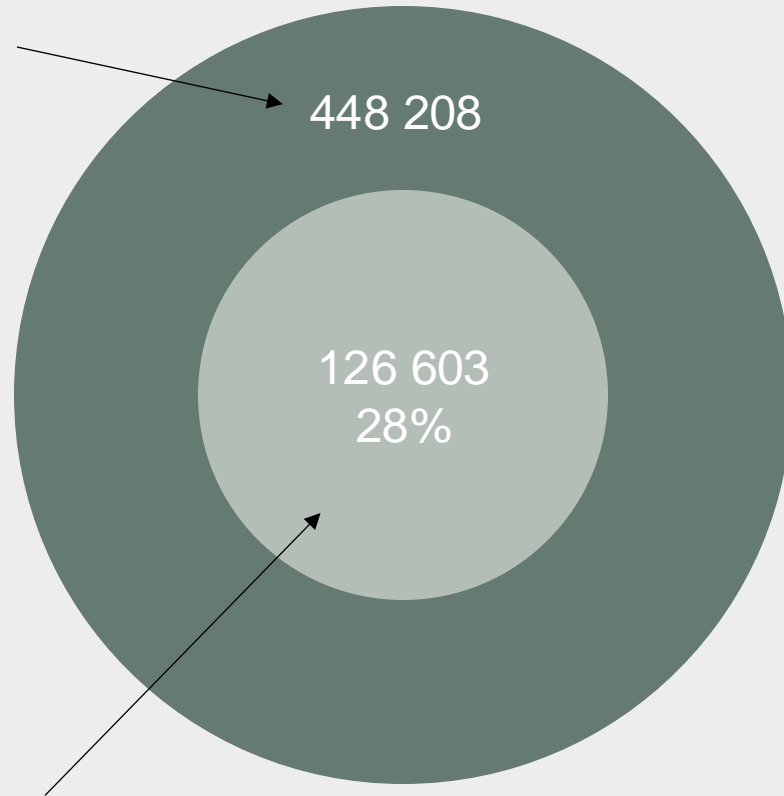

Privata vårdgivare kan och vill vara regionens partners i arbetet för att ge patienter den vård de behöver och har rätt till.

Vårdköer i den planerade specialistvården, maj 2024

Första möte med specialist

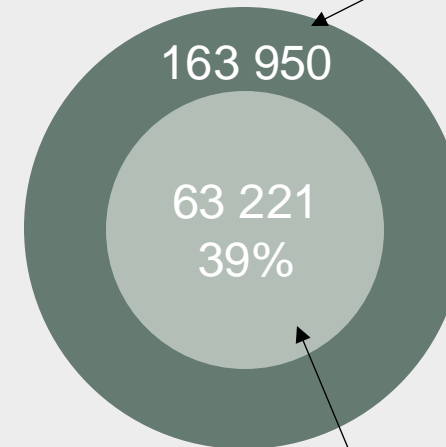
Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Åtgärd/operation

Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Innehållsförteckning

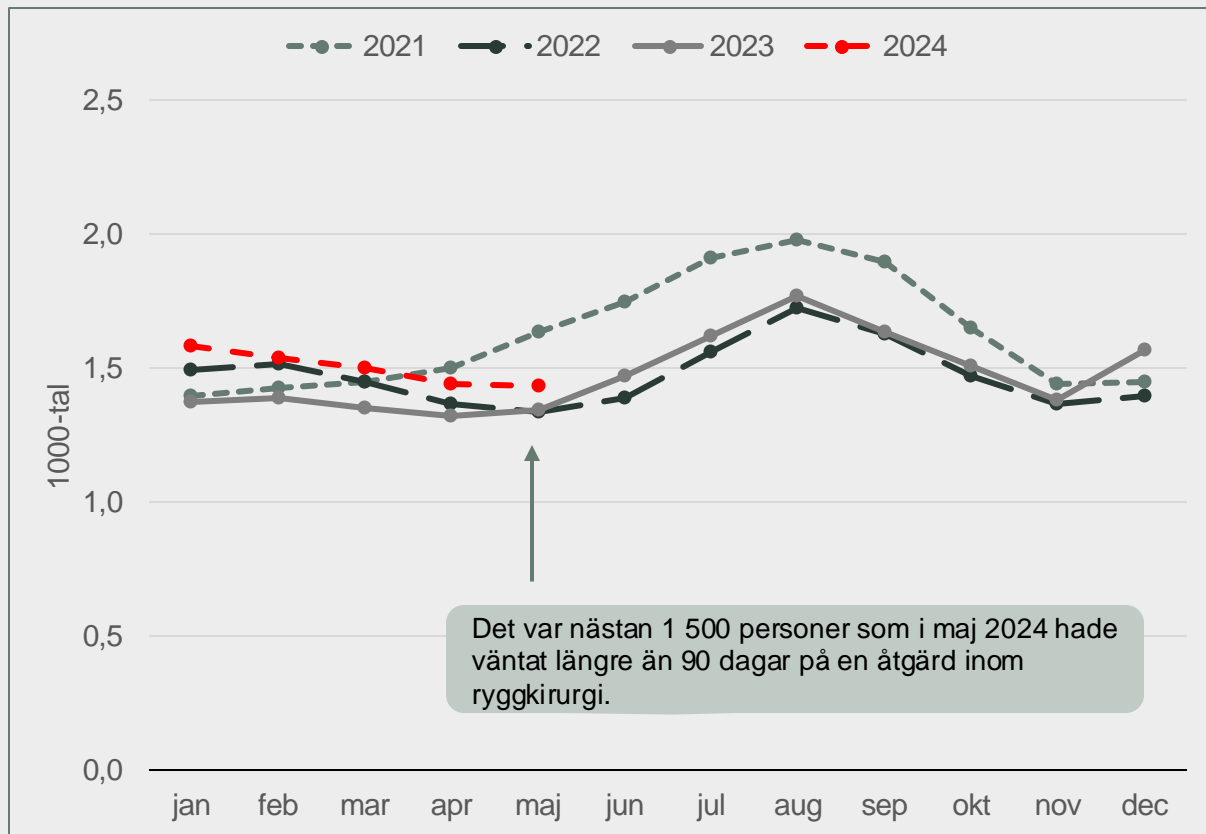
1. Månadens specialstudie: Väntetider längre än 90 dagar inom ryggkirurgi
2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter inom den planerade specialistvården
4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region
5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
6. Vårdföretagarnas förslag
7. Vårdgaranti och väntetidsstatistik, korta beskrivningar
8. Den lagstadgade vårdgarantin

1. Väntetider längre än 90 dagar inom ryggkirurgi

- Antalet personer som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggkirurgi uppgick i maj 2024 till nästan 1 500 personer.
- Det motsvarade nästan hälften, 49 procent, av samtliga personer som väntat på en åtgärd inom ryggkirurgi.
- Antalet som väntat på en åtgärd inom ryggkirurgi längre än 90 dagar har sjunkit något de senaste månaderna men låg i maj i år trots det över nivåerna i maj 2022 och 2023. Jämfört med 2021 var dock nivån lägre.
- Trots att andelen av de som väntat på en åtgärd inom ryggkirurgi längre än 90 dagar ligger närmare 50 procent är andelen lägre än såväl 2021 som 2022. Andelen är dock marginellt högre än i maj 2023.
- Det är stora skillnader mellan regionerna i andelen som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggkirurgi.
- I tre regionen; Region Skåne, Region Östergötland och Region Jämtland Härjedalen var andelen närmare 70 procent.
- I ytterligare tre regionen; Region Dalarna, Region Värmland och Region Uppsala var andelen som väntat längre än vårdgarantin på 90 dagar över 50 procent.
- I två regioner; Region Kalmar och Region Jönköping var andelarna under 10 procent.

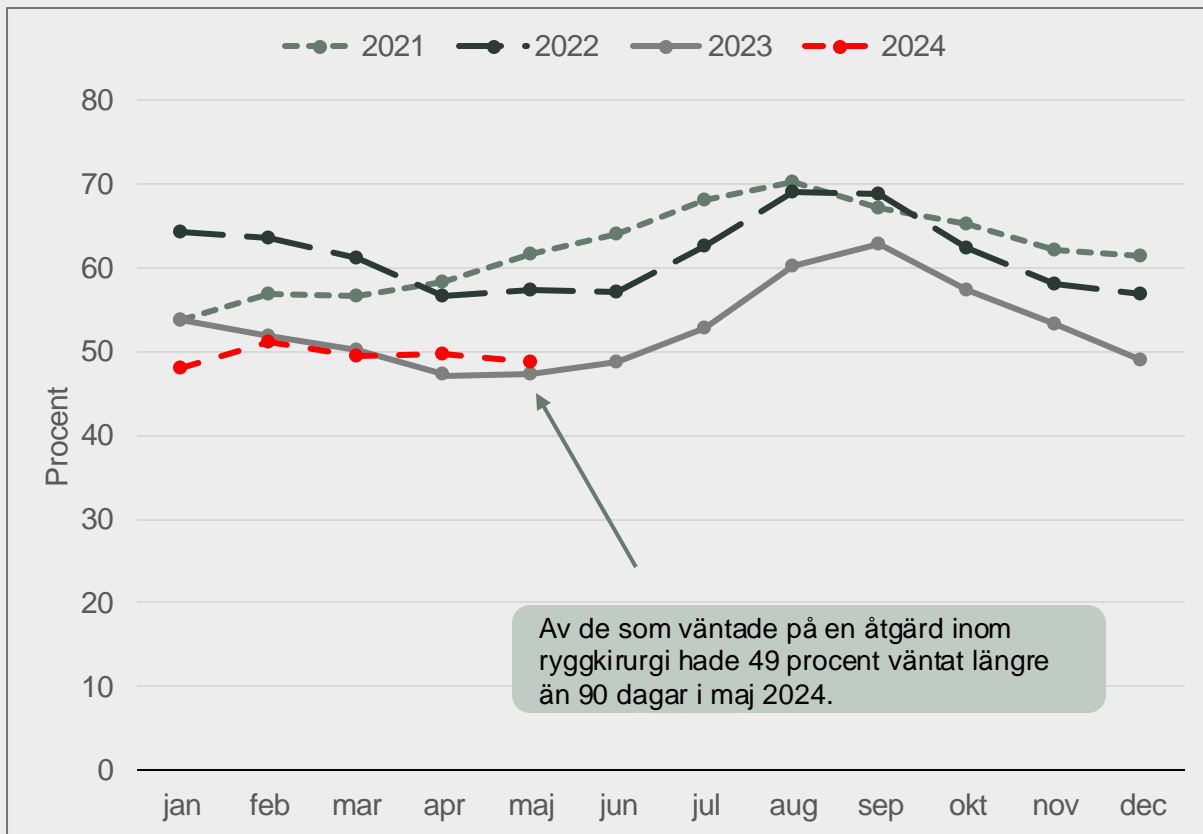
Väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggekirurgi

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggekirurgi

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggekirurgi

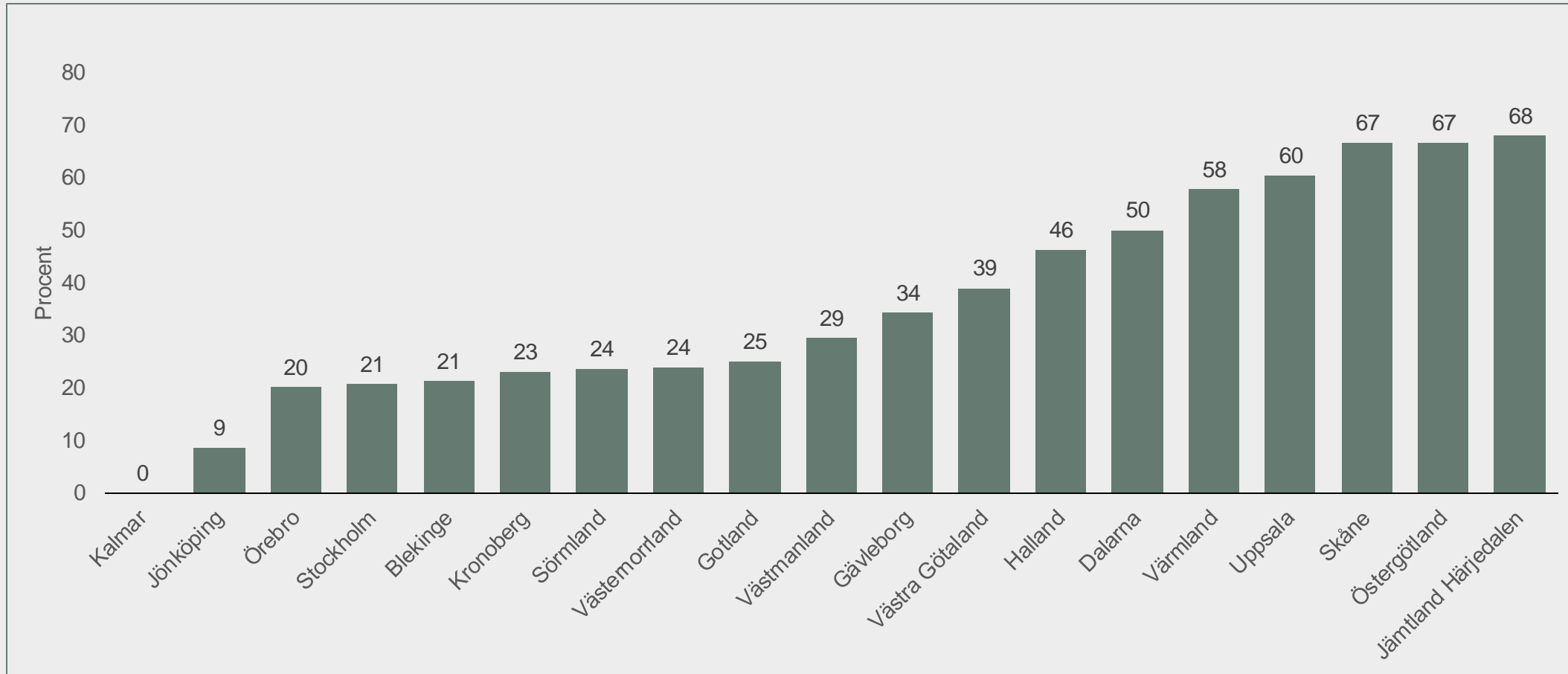
Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggekirurgi

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en åtgärd inom ryggekirurgi som andel av det totala antalet kvinnor som varje månad väntat på en åtgärd inom ryggekirurgi.

Andel per region som i maj 2024 väntat längre än vårdgarantin på en åtgärd inom ryggkirurgi

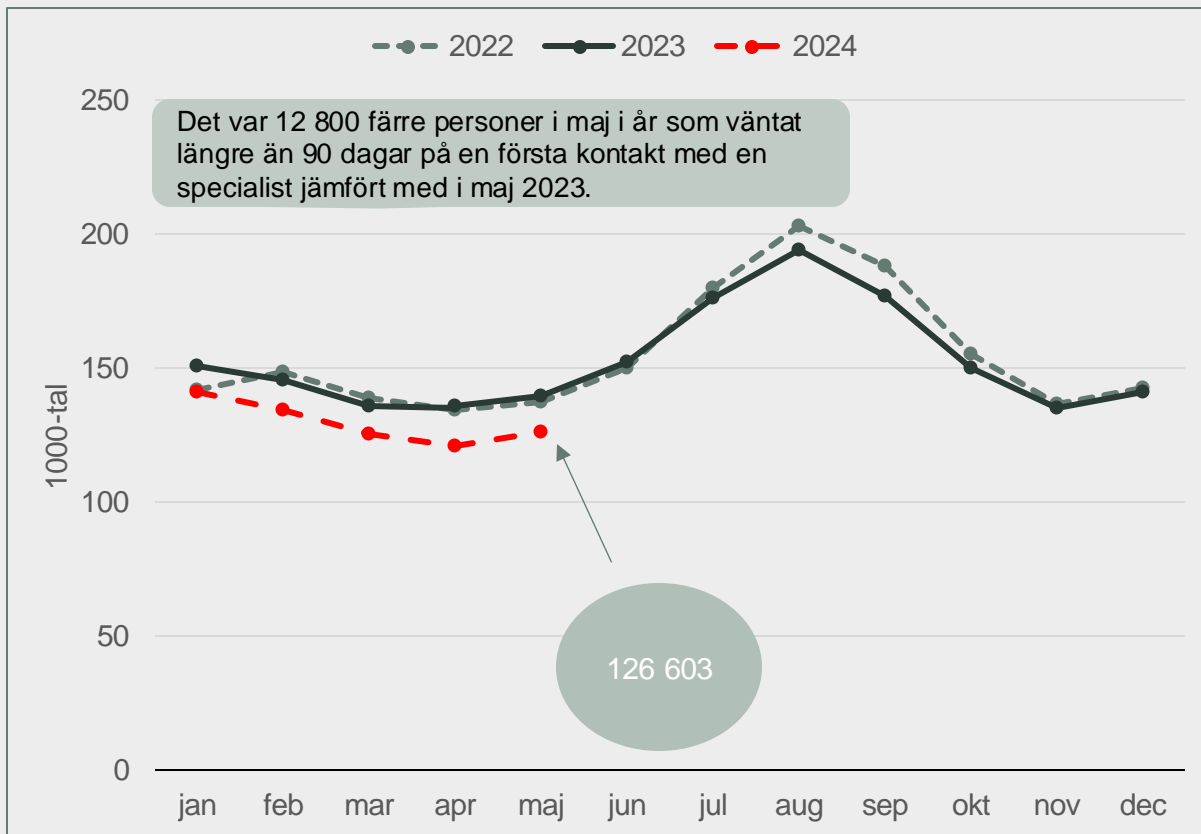
Andel per region som i maj 2024 väntat längre än 90 dagar i vårdkön på en åtgärd inom ryggkirurgi

2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

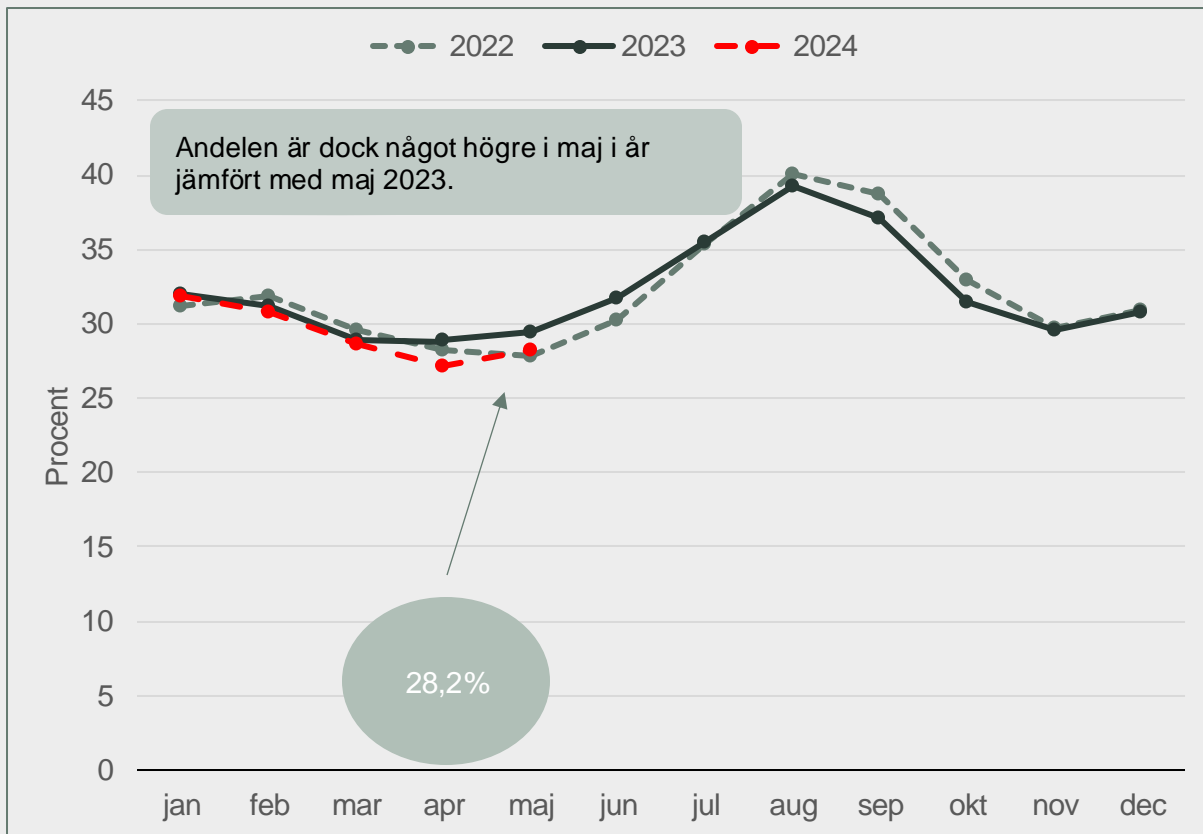
Väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

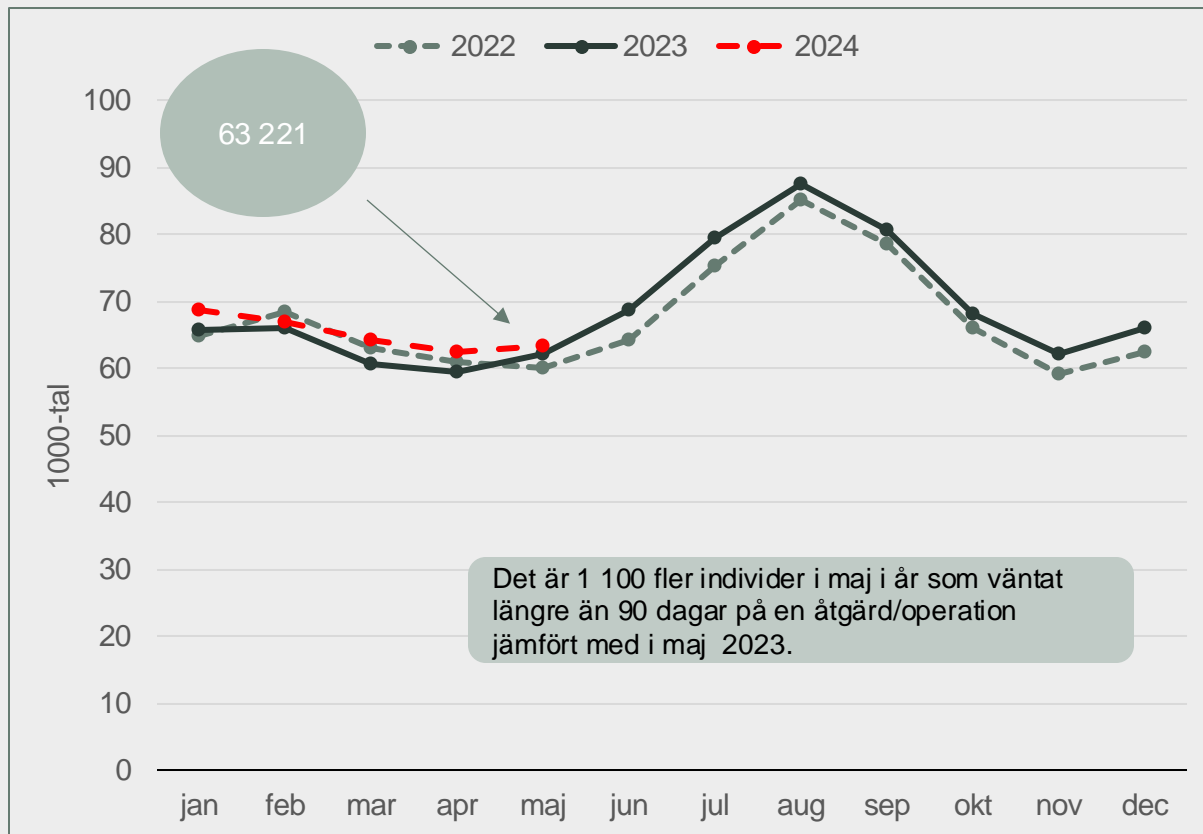
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en första kontakt med en specialist.

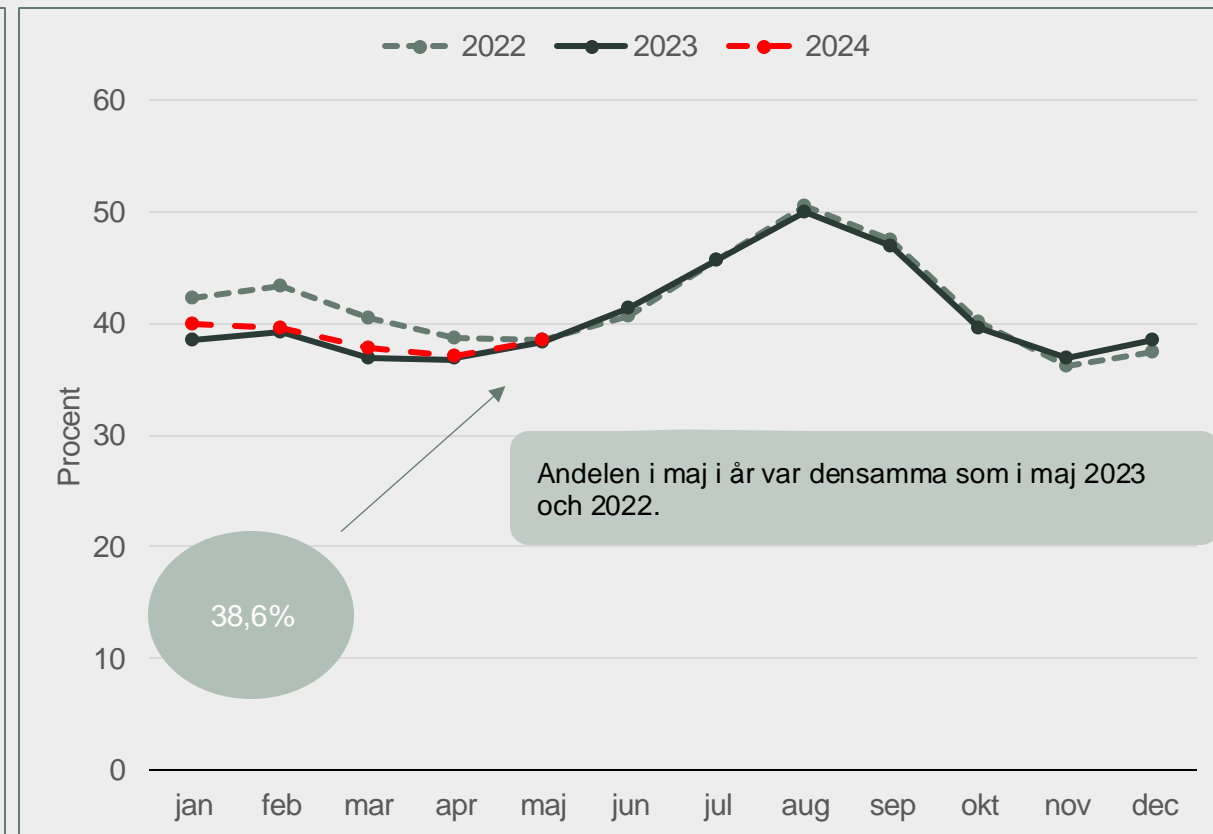
Väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer varje månad som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

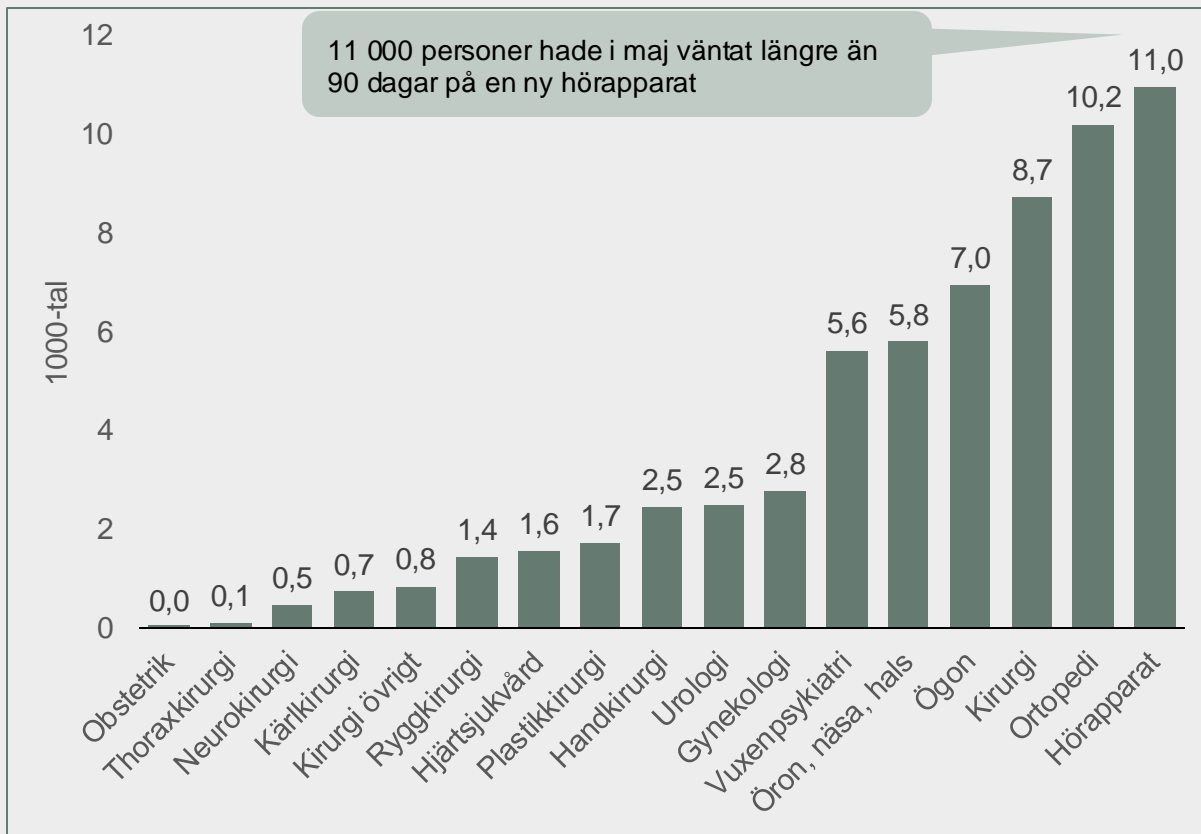

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en åtgärd/operation.

3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter

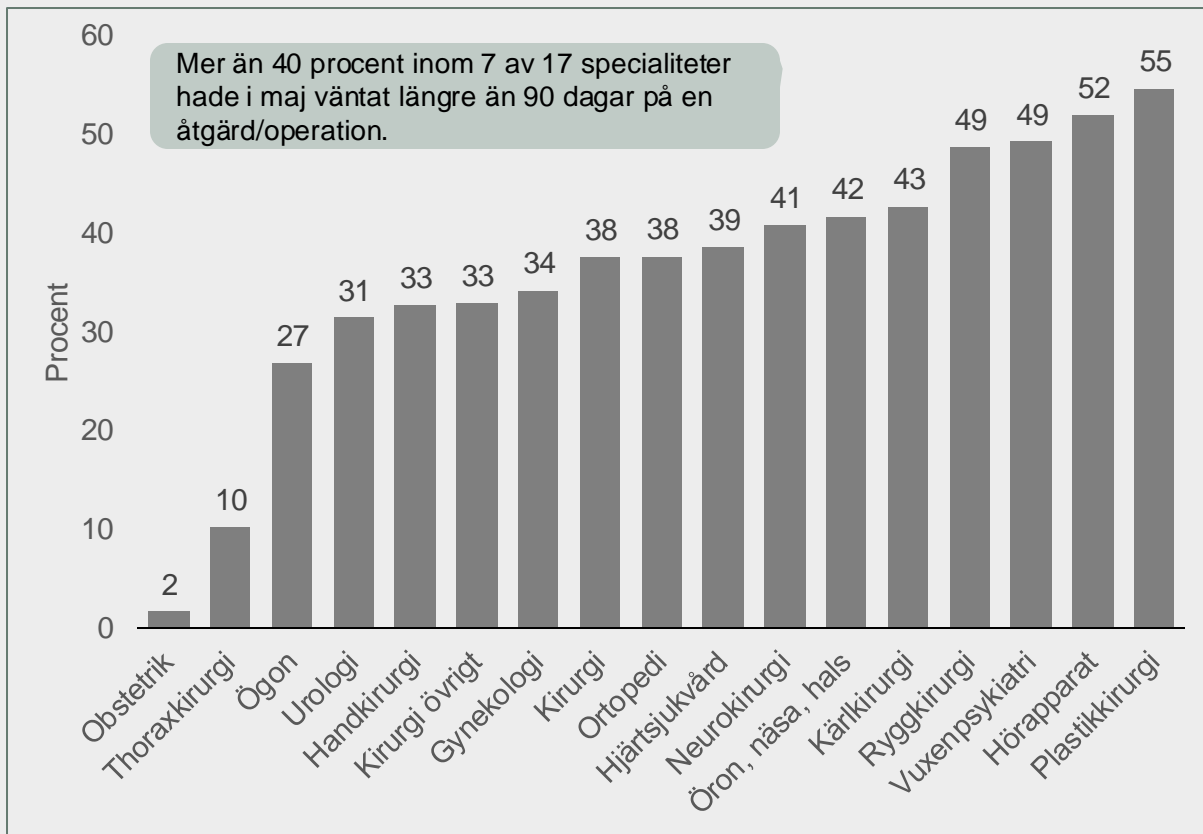
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet, maj 2024

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i maj 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i maj 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet som andel av det totala antalet personer i maj som väntat på en åtgärd/operation inom den specialiteten.

4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region

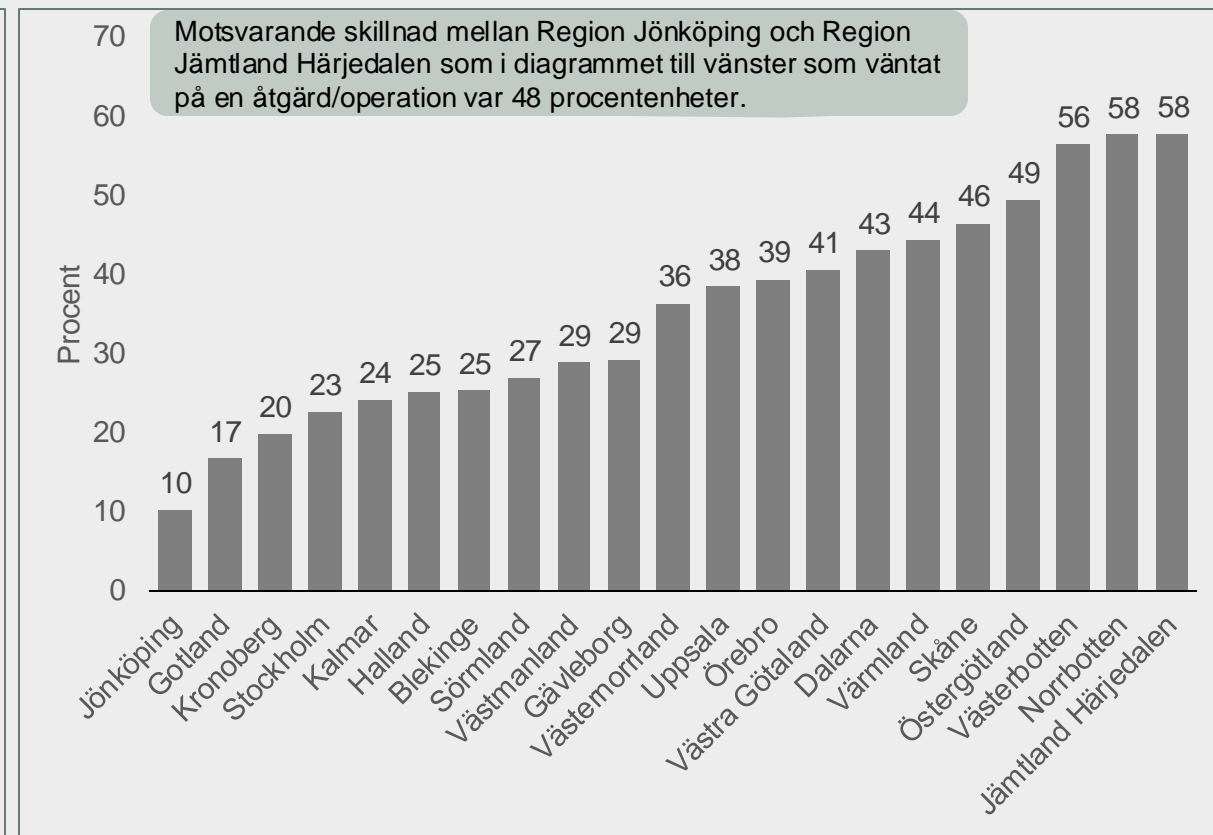
Andel per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, maj 2024

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer per region som maj 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer per region som i maj väntat på en första kontakt med en specialist.

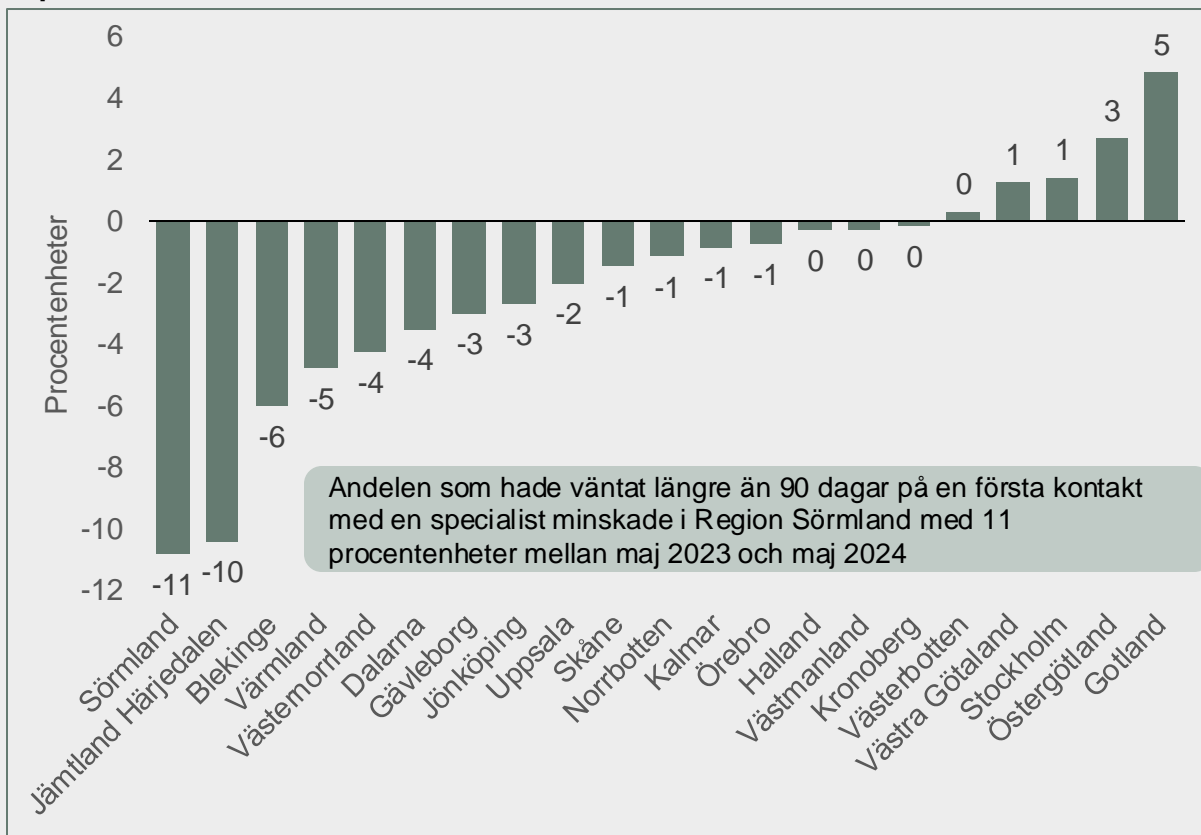
Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer per region som i maj 2024 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer per region som i maj väntat på en åtgärd/operation.

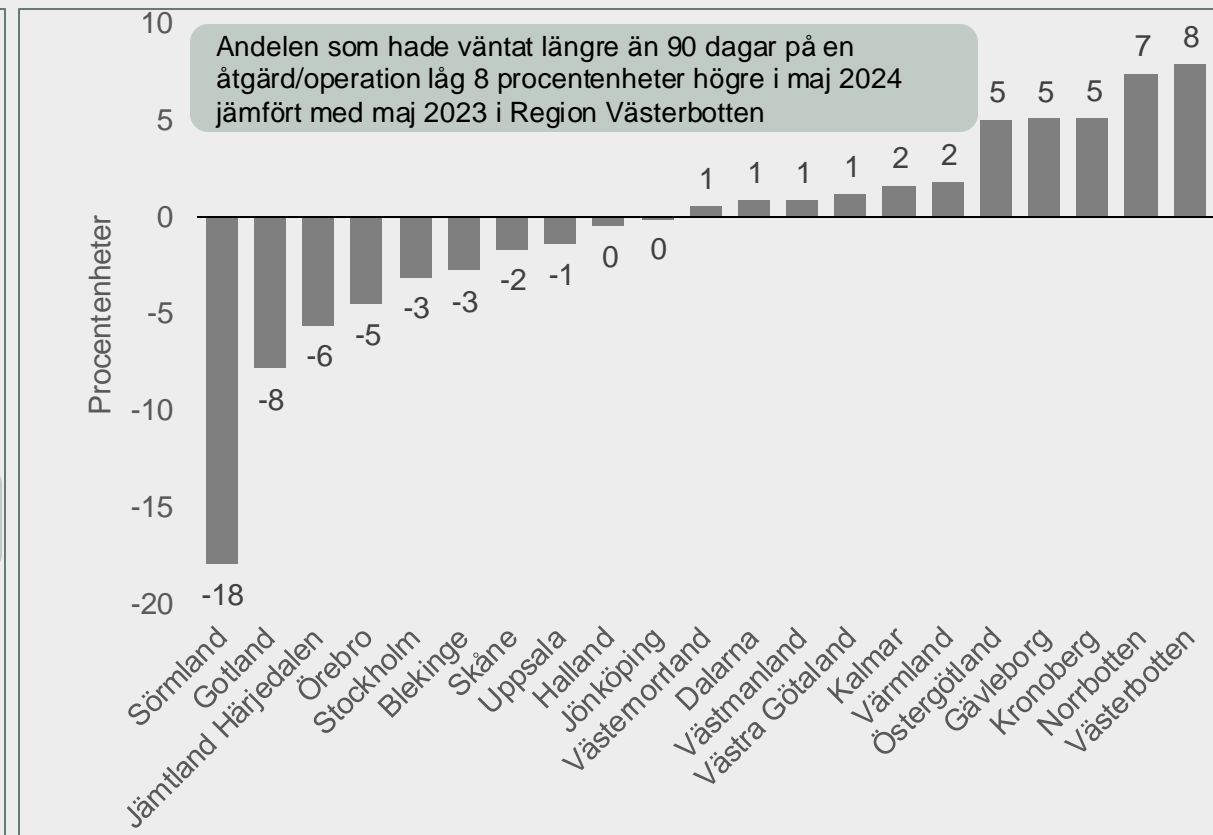
Förändring av andelen per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, maj 2023 - maj 2024

Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist mellan maj 2024 och maj 2023 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

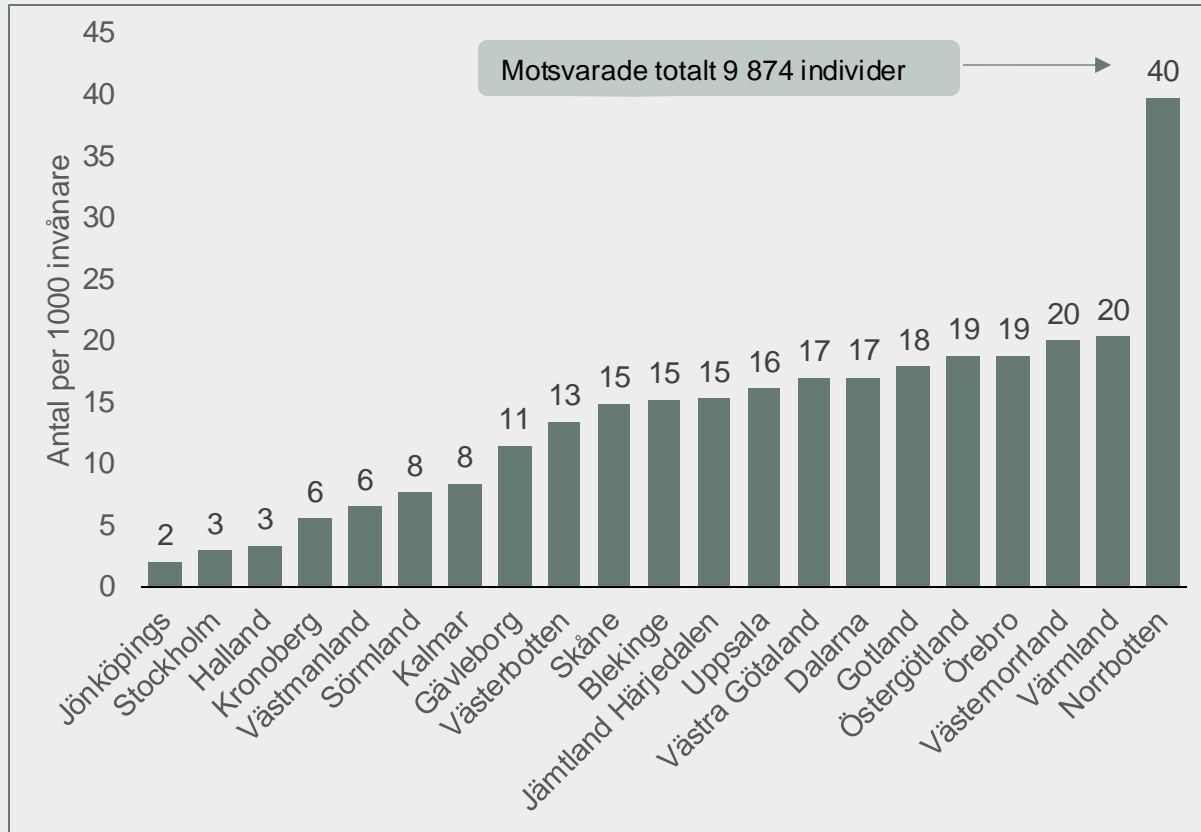
Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation mellan maj 2024 och maj 2023 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

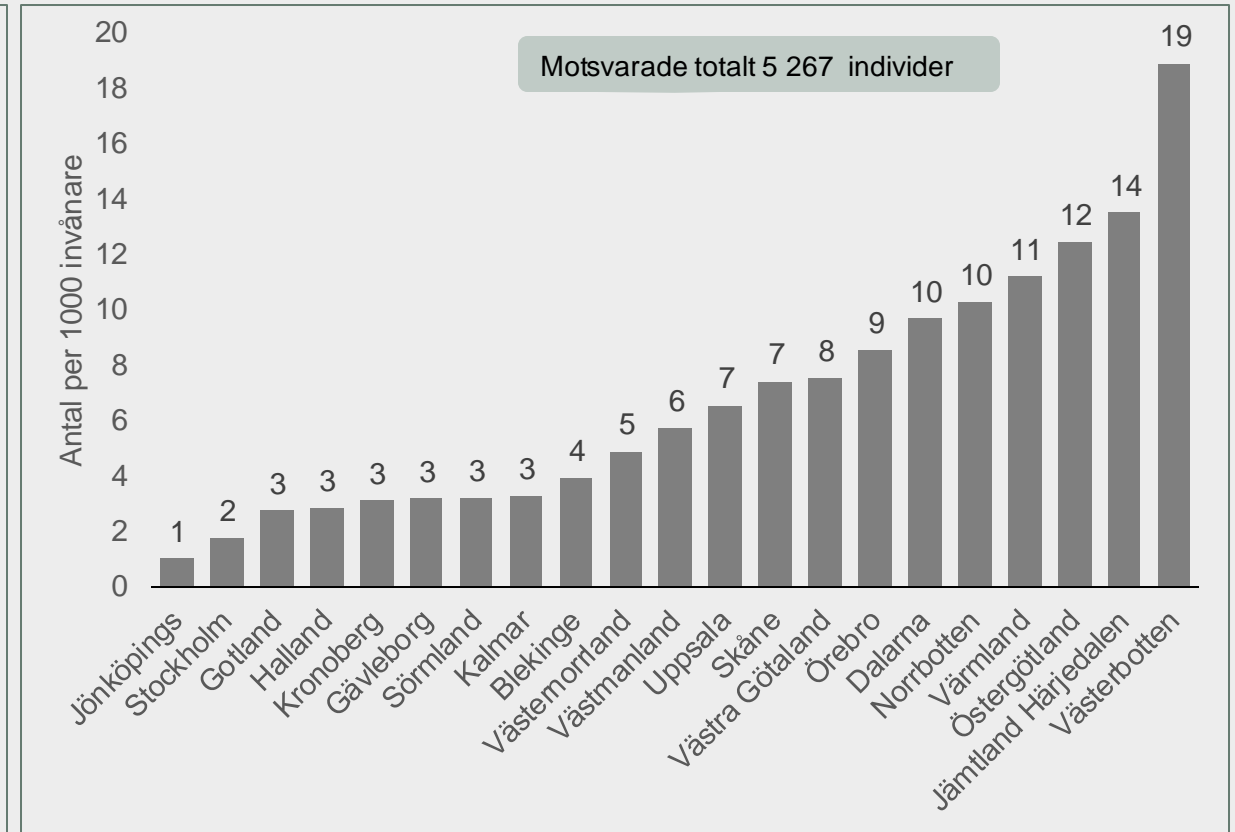
Antal per 1 000 invånare och region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation i maj 2024

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under maj 2024 väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under maj 2024 väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation per region i maj 2024

	Befolkning	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation
	Antal	Antal	Antal	Antal per 1000 invånare	Antal per 1000 invånare
Hela riket	10 551 707	126 603	63 221	12,0	6,0
Blekinge	157 973	2 405	619	15,2	3,9
Dalarna	287 253	4 892	2 781	17,0	9,7
Gotland	61 029	1 092	168	17,9	2,8
Gävleborg	285 642	3 271	907	11,5	3,2
Halland	343 746	1 148	980	3,3	2,9
Jämtland Härjedalen	132 572	2 028	1 790	15,3	13,5
Jönköping	368 856	736	368	2,0	1,0
Kalmar	246 667	2 070	813	8,4	3,3
Kronoberg	203 686	1 128	635	5,5	3,1
Norrbottn	248 480	9 874	2 554	39,7	10,3
Skåne	1 421 781	21 104	10 550	14,8	7,4
Stockholm	2 454 821	7 263	4 372	3,0	1,8
Sörmland	301 944	2 314	973	7,7	3,2
Uppsala	404 589	6 514	2 651	16,1	6,6
Värmland	283 548	5 756	3 177	20,3	11,2
Västerbotten	278 729	3 729	5 267	13,4	18,9
Västernorrland	242 148	4 841	1 185	20,0	4,9
Västmanland	280 813	1 816	1 609	6,5	5,7
Örebro	308 116	5 790	2 631	18,8	8,5
Östergötland	472 298	8 858	5 873	18,8	12,4
Västra Götaland	1 767 016	29 974	13 318	17,0	7,5

5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist perioden 2011-2023

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

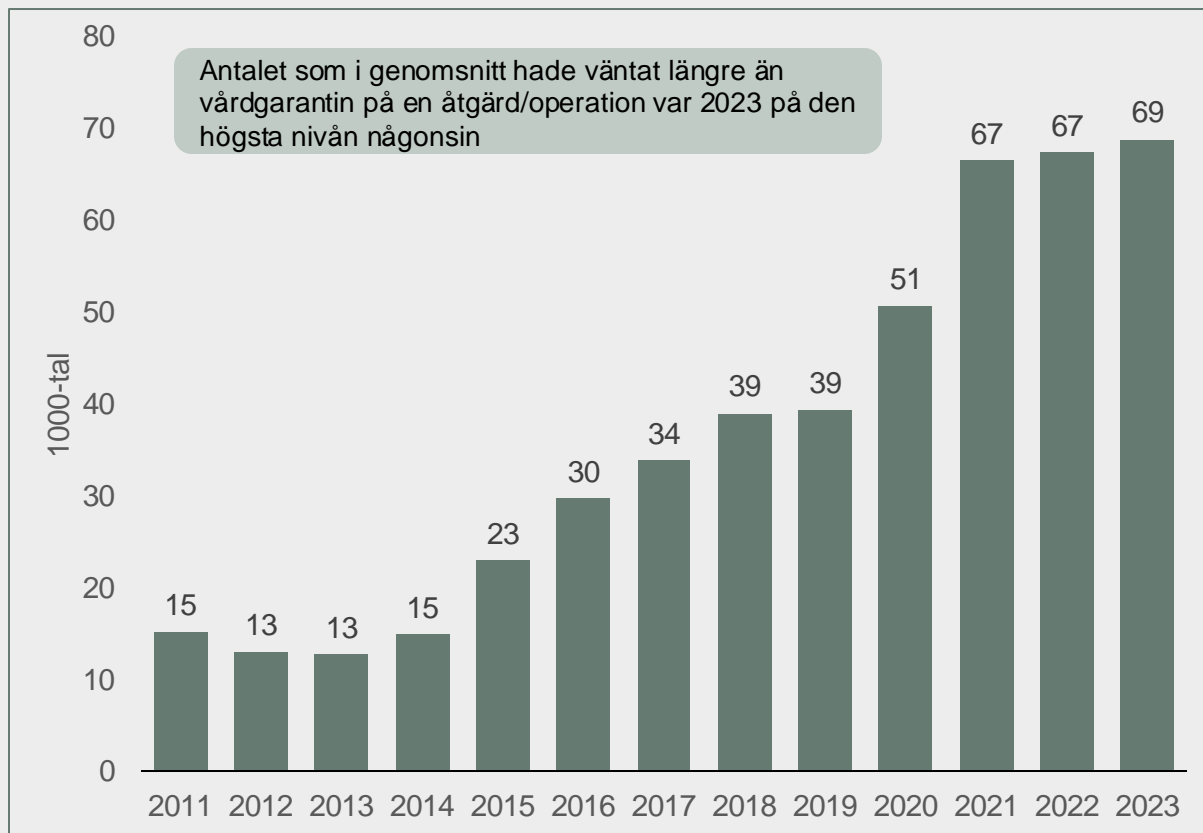
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en första kontakt en specialist.

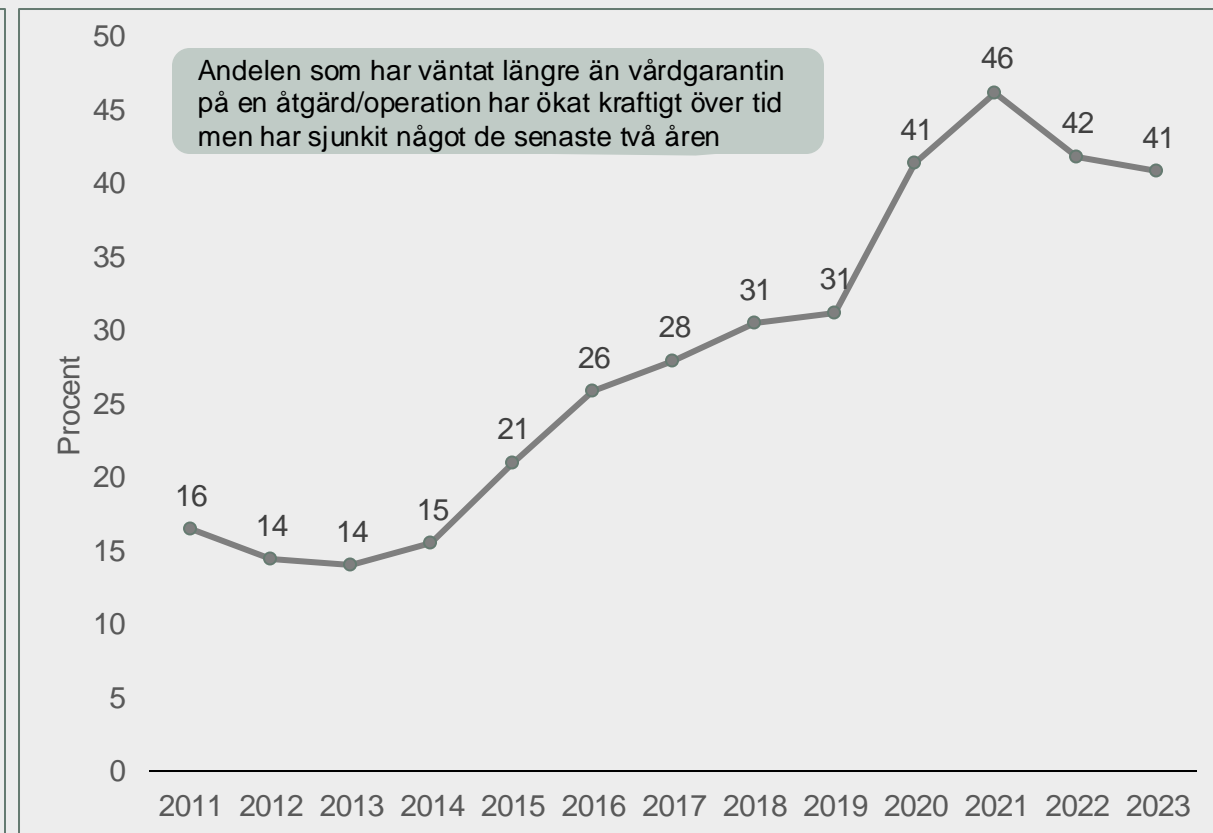
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation perioden 2011-2023

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en åtgärd/operation.

6. Vårdföretagarnas förslag

Vårdköerna är långa. Vårdgarantin är i praktiken satt ur spel. Det är ett politiskt ansvar att se till att vårdgarantin börjar fungera på riktigt. Inte en enda patient ska behöva vänta onödigt länge på vård. Den privat drivna sjukvården kan och vill bidra mer.

Följande åtgärder bör snabbt genomföras:

1. Stärk patienternas rätt att söka vård i hela landet

Idag har patienter rätt att söka öppenvård var som helst i landet. Men få känner till den rättigheten eller kan överblicka sina möjligheter till vård.

- **Ge patienter lagstadgad rätt att söka slutenvård** över regiongränserna.
- **Aktuella väntetider i vården måste vara tillgängligt för alla.** En nationell vårdförmedling måste redovisa ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare, samt annan relevant information för att varje patient ska kunna göra välinformerade val.
- **Öka patienters kunskap om sina rättigheter.** Vidta åtgärder för att patienter i hela landet ska få kunskap om sina rättigheter.

2. Guida patienterna till vårdgivare med kortast köer

Upprättandet av en nationell vårdförmedling måste ges högsta prioritet. Varje patient i hela landet måste på ett enkelt sätt ges tillgång till information om aktuella väntetider och eventuell ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare.

3. Upphandla vårdkapacitet hos privata vårdgivare för att minska väntetiderna

Alla regioner bör via avtal med vårdgivare säkerställa patienternas tillgång till specialistvård. Nationella ramavtal med privata vårdgivare som alla regioner kan använda kan vara ett sätt att snabbt öka vårdkapaciteten på vårdområden där väntetiderna är långa.

4. Se över en skärpning av vårdgarantin. Den svenska vårdgarantin är tandlös och har med nordiska mått långa borte tidsgränser. Införandet av en modell som liknar den danska, med tydliga incitament för regionerna och 30 dagar istället för Sveriges 90, bör skyndsamt utredas.

7. Vårdgarantin och väntetidsstatistik

Vårdgarantin för den planerade specialistvården

Vårdgarantin anger hur länge som du som längst ska behöva vänta för att få kontakt med vården. Den anger bland annat att en patient som bedöms vara i behov av ett besök inom den planerade specialistvården ska erbjudas tid för ett första besök eller åtgärd inom 90 dagar.

Vårdgarantin infördes 2005 med syftet att öka tillgängligheten till planerad vård men också att avveckla köer och väntetider. Regionernas skyldighet att faktiskt erbjuda vårdgarantin blev en del av Hälso- och sjukvårdslagen 2010 och en del av Patientlagen 2015.

Väntetidsdata för den planerade specialistvården

Varje månad rapporterar regionerna data till den nationella väntetidsdatabasen. Statistik från den visas på väntetider.se. Väntetidsdatabasen är en lagstadgad databas och regionerna bär rapporteringsskyldighet som enligt regeringen ska finnas för att följa upp vårdgarantin. I den här rapporten redovisas endast väntetider inom den planerade specialistvården.

Patienter som blivit erbjudna en kontakt inom vårdgarantins tidsgräns men som själva valt att vänta längre tid, till exempel för att få komma till en viss vårdgivare, är exkluderade ur statistiken.

8. Den lagstadgade vårdgarantin

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

9 kap. Vårdgaranti

1 § Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av regionens ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,

3. besöka den specialiserade vården, och

4. planerad vård.

Förordning (2010:349) om vårdgaranti

Tidsperioder för vårdgarantin

2 § Vårdgarantin enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska innehålla en försäkran om att landstingen uppfyller

1. tillgänglighetsgarantin samma dag som den enskilde söker kontakt med primärvården,
2. besöksgarantin inom primärvården inom 7 dagar från det att den enskilde har sökt kontakt med primärvården, om vårdgivaren har bedömt att den enskilde behöver besöka läkare,
3. besöksgarantin inom den specialiserade vården inom **90 dagar** från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården, och
4. behandlingsgarantin inom **90 dagar** från det att vårdgivaren har beslutat att den enskilde ska få den aktuella vården.